

Nro. 30.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Pénteken Aprilis 12-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

A' múlt vasárnapon, ugymint, e' folyó Apri-
lis 7-ik napján, 10 órakor dél előtt, Eő Csász.
és Ap. Királyi Felsége, a' Fels. Csász. Kir. Her-
cegektől, és Udvári fő Tisztektől kisírtetvén,
a' Kristus szenvedésének emlékezetére tartatott
lelki buzgoság végett a' Cs. K. Udvari fő tem-
plomba ment. Annak végződése után, a' maga
belső lakszobájába vissza menvén, a' Csász. Kir.
Titkos Tanácsosokka tétetett Urak, ugymint Cs.
Kir. Feld-Marsal-Lajtinánt és valóságos hadi
Tanácsos herczeg *Rosenbergi Orsini Ferencz*,
aranygyapjas vitéz, és a' Mária Trézia Vitézi
Rendjének Commendatora, továbbá a' Morvai és
Sziléziai Nemesek Törvényszékének Előülője és

leg főbb Ország Birája Gróf Dubsky Ferentz a' titkos Tanácsosi hitet az Eő Felsége kezébe le-
tették. És mivel Eő Csász. Kir. Felsége, her-
czeg *Clary Jánost* a' Sz. Leopold Rendjének nagy-
keresztes tagjává, a' Sz. Pölteni Püspököt *Cruts
Gottfried Jósefet* azon Rend Commendatorává,
Báró Tettenborn Károlyt a' M. Trézia Vitézi Rend-
jének kis keresztesét, a' Frantzia Érdem legionak
egyik tagját, azt tudniillik, a' ki a' Frantzia Csá-
szárné szülésének hírével Párisból ide küldetett,
azon Rend kis keresztes tagjáva tenni méltózta-
tott, azon Rend több tagjainak jelenlétekben, a'
szokott tzeremonia szerént azon Rend tzieré-
vel felékesíteni méltóztatott.

Azt is kötelességünknek tartjuk ki hirdetni,
hogy Eő Cs. 's Ap. Királyi Felsége, a' mi igen
érdemes Hazánkfiat, Magyar Országi Tálnokot,
és a' Csász. Kir. Udvari Commissiónak Tanácsos
tagját *Liedemann Sámuel* Urat hasonlóképen a'
Sz. Leopold Redjének kis keresztes tagjáva ten-
ni, 's azon Rend tzierével, a' múlt Mártzius
27 ik napján meg ajándékozni méltóztatott.

Nagy Britannia.

A' Portugalliai hadi dolgokról következő
tudósitást adott ki a' Londoni fő Kórmányszék:
„Lord *Wellingtonnak* Cartaxói fő hadi szállásá-
ról olly hivatal szerént való tudósítások küldet-
tek ide, mellyek Mártzius 2 ik napjáig terjednek
ki, és a' mellyeknek foglalatok ezekből áll. Fe-
bruar. 7 ik és 9-ik napjain a' Badajozi katonaőrízet
az ostromló Frantziákra egynéhány versben kitsa-
pott, kitsapásakor 85 hadi tisztet, és 500 köz em-
bert vesztett; a' sebbe estek közt van *Don Car-
los d'Espagne* is. — A' 9-ik Februariusi ki ütése-

kor, a' száraz és Gvadiana folyóviz jobb partya közt szabad közösülést szerzett magának a' katoná örizet, mindazáltal még azután is folytatták a' Frantziák az ostromlast, és Februárius 11-ik napján, Badajoznak egy külső erösségét erőszakos reárohanással el is vették, abban mindazáltal a' várbeli heves ágyúk tüze miatt meg nem maradhattak. — A' Badajozzi lakosoknak nagyobb része hajlékaikat elhagyván onnan kiköltöztek. — A' várban bövséges eleség van. — Januárius 19-ikén Badajoz szomszédtságában *Mendizabal* a' Frantziáktól megverettetett, és most Portugalliában igyekszik a' maga corpusát megszaporítani. — A' Marsal *Massena* armádiája még eddig semmi nevezetes mozdulásokat nem tett, hihetőképen azért, mivel Badajoznak el foglaltatását akarja elébb el várni.

A' 15-ik Mártziusi Londoni Zsurnálok így szólnak. Tagadhatatlan dolog, hogy a' *Mendizabal* és *Carerra* vezérlések alatt vólt Spanyol armádiák Badajoz mellett meg verettek, mivel leg elsőben is a' Spanyol tiszték futottak el, *General Madden* az Anglus seregekkel meg nem állhatott. Ha a' Frantziák keményebben bántak vólna a' meggyözettettekkel, vagy mindnyájan el veszte, vagy mind egy lábíg hadi fogságra estek vólna; de ók kedvezvén a' meggyözettetteknek, szüntelen azt kiáltozták utánok, hogy hányják el fegyvereiket. Az Elvási erösségből, melly Badajozzal által ellenbe fekszik, ekként irt *Februárius* 22-ik napján egy Anglus tiszt Londonba: A' Badajoz mellett történt tsatában, 2000 embernél több nem maradt életben a' Spanyolok közzül. Ennek a' várnak ma hólnap fel kell

magát adni, melly ha meg esik, azután szabadon mehetnek a' Frantziák az Alentéjói tartományba. A' meg veretett Spanyol ármadiától 9000 ember van a' Badajózi erősségben, de nints mit egyenek. Egészlen öszve aprithatták volna a' Spanyolokat a' Frantziák, hanem emberi érzékenységgel viseltetvén hozzájok, kedveztek életnek, és szüntelen így kiáltoztak utánnok: *Ne féljete, semmit sem mivelünk sérelmetekre, tsak hogy hánnyátok el fegyvereiteket.* Még eddig semmi próbát nem tett Lord *Wellington* a' Badajózi erősségnek ostrom alól való felszabadítására.

A' 18-ik Mártziusi Londoni tudósítások szerint, déli Amérikában a' Paragvaji lakosok, az Anya Országról és a' Spanyol Királyságról semmit sem akarnak tudni, mindnyájan azon vannak, hogy szabad Respublikává tehessék hazájokat. — A' Paragvaji Junta, az az, fő Kormányzók igen martzongó hirdetményeket ad ki, és azokkal a' Spanyolokkal, a' kik a' dolgoknak új folyamatját helybe nem haggyák, keményen bánik. A' Portugallia Országi leg újabb tudósítások szerint, még most is Santaremben van a' Marsal *Soult* fő hadi szállása, az Elchingeni hercege (Marsal *Neyé*) Thomárban, a' *Drouet* Generalé pedig Lepriában. — A' *Clapareda* General Osztályserege, a' Douro folyóviztől közelebb huzta magát az Eszlingi herczeg vezérlése alatt lévő fő ármadiához, melly után Portugallus General *Silvierra* újobban azon folyóviz felé indúlt, az ő corpora mellett Anglus hadi seregek is vannak, mellyek Viseuig és Almejdáig is ki járnak portázni. — A' Lord *Wellington* fő ármadiája még most is *Cartaxo* mellett van, néhány Anglus

és Portugallus hadi seregek a' Tájó folyóviz bal partyán feküsznek, és azokat a' helyeket, a' hol Marsal Masséna által mehetne, meg erössitik. A' nevezett folyóviz jobb partyán fekvő Abrantesi erösségét, mellyben Portugalliai örző seregek vannak, még eddig meg nem támadták a' Frantziák.

A' 24 ik Mártziusi Londoni Zsurnalok azt írják a' Portugalliai tudósításokból, hogy az ott lévő ellenséges ármádia egymást még most is szemem tartya, hogy a' forposztok, az az, a' külső tábori strázsák tsak egy 's két száz lépésnire vannak egymástól. — Még most is avval hitegetik a' Londoni Zsurnálok a' könnyen hívó lakosokat, hogy a' Marsal Masséna ármadiájának semmiféle elesége nintsen, és hogy nagyon sokan halnak közzülök, de hogy ennek a' költött hirnek egy okos ember sem ád hitelt tudni való dolog, mivel a' Marsal *Masséna* ármádiaja sokkal jobban kiterjesztette magát, mint sem valamiben szükséget láthatna. — Hogyha a' rest Portugallusok (igyszóll továbbá ez a' Londoni Zsurnál) hazájóknak szabadságát valóban kívánnák, meg is menthetnék azt a' Frantziák kezekből; de a' velek született tunyaság miatt, nekik mindegy akár Frantziák, akár Anglusok birják azt. — Liszbona városában ki mondhatatlan nyomorúság uralkodik, az egy St. Rochi klastromban 2000 embernél több szorúlt, a' kik az északi Portugalliából, tulajdon honnyaikat elhagyván, oda futottak, kiknek sem eledelek, sem öltözetek nem lévén elegendő és illendő, kimondhatatlan inségben vannak, minden nap sokan meg halnak közzülök. — Már az Alentéjói tartományban is nagy éhség uralkodik,

és százanként temeti a' szegény lakósokat a' föld alá.

Tsudálni nem lehet, hogy *Napoleon* Császár sok áldozatokat teszen Portugalliáért, az ő birodalma alatt, ez a' természetesen is termékeny ország egészen földi paraditsommá lenne. — Minden Liszbona körül lévő szép kastélyok és faluk üresen álnak, a' legszebb narants és tzitromfák-ból álló erdők, mellyek rakva vóltak aranyas gyümölcsekkel, elpusztitattak. Azok a' Spanyol hadi népek, a' mellyek ekkorig Portugalliában tanyáztak, de későbbben a' Badajozzi erősség ostrom alól való felszabadítására a' Gvadiána folyóvizhez küldettek, alávaló emberekből állanak, a' lakosokat ki pusztittyák, és sok feslettségeket visznek végbe, de kevesen is maradtak életben, tsak nem mindnyájan elvesztek a' Frantziakkal való verekedésekben.

Spanyol Ország.

A' közönséges Zsurnálok szerint, az Eszlingeni herczeg Marsal *Masséna*, a' vezérlése alatt lévő fő armádiától azokat az osztály seregeket, mellyek a' Tajó és Mondego folyóvizek közt tanyáztak ekkorig, a' Tajóhoz küldötte, és az ő armadiájának nagy része, rövid időn azon folyóvizzen által fog költözni. Néhány Frantzia Zsurnálok azt hirdetik, hogy Marsal *Massénához*, a' Generál Stabtól egy Adjutáns küldetett volna avval a' planummal, melly szerint nékie az idei táborozást kell folytatni, és hogy ismét számos segítő sereg küldetett nékie Portugalliába.

A' *Badajozzi* környéken táborozó Frantzia armádia fő hadi szállásáról azt irták Valladolid.

ba , hogy azon erősségnek ostromlásától, a' 19-ik Februariusi fényes győzedelem után a' Frantziák meg nem szüntek , hogy a' Badajozzi katoná örizetnek Portugalliával való egyességét kétfelé vágják , hogy e' végettszámos Fr. lovas katonaság vigyáz a' Tájó , vagy Tágus folyóviz jobb partyán , melly Portugalliáig ki jár, és meg nem engedi, hogy az ellenség a' nevezett erősségnek segítségére mehessen. Továbbá, hogy azon erősségét keményenn ostromolják a' Frantziák, hogy az ő tüzes golyóbisaik már is sok kárt okoztak azon erősségnek és városnak ; hogy az abban lévő katoná örizet Spanyolokból és Portugallusokból áll, és a' vár Commendansa is azon nemzetből való legyen; hogy Marsal *Soult* commandirozza az ostromló Fr. seregeket. A' mint írják , az azon erősségben lévő Commendans már capitulálni akart , de mivel a' benn lévő katoná örizetnek szabad elmenetelt kívánt adatni, reá nem állott Marsal *Soult* a' capitulatióra. — Erről a' tárgyról a' Madritti 9-ik Mártziusi magános tudósítások után, így szoll a' *Journal de l'Empire* tzimú Párisi Zsurnálista : Epen most esett értésünkre , hogy a' Badajozzi erősség feladatott, és hogy az ott vólt 8000 főből álló katoná örizet Frantzia Országba marsirozik hadifogságra. — Ez a' fontos hir ugyan nem hivatal szerént való tudósításból foly, de azért nem lehetetlen dolog.

Svétzia Ország.

A' Stockholmi 18-ik Mártziusi levelek szerént XIII. *Károly* Svétziai Király nem veszedelmes de tsak ugyan terhes nyavalyába esvén, egy olly Kir. decretumot adott ki, melly szerént betegsége alatt az Országot kórmányoztatni kívánja. Ennek a' decretumnak rövid foglalatja ezekből áll : „*Mi Károly Isten kegyelmességéből a' Svékusoknak, Gothusoknak és Wendeneknek Királya* s. a. t., a' mi jelenvaló betegségünkben leg főbb kötelességünknek lenni esmérjük Orszá-

gunknak igazgatásáról szorgalmatoskodni, és azt Eő Kir. Herczégére *Károly János* Korona Hertzegre, a' mi kedves fiunkra bizni. — Meg vagyunk arról győzöttetve, hogy ezen mi meghatározásunkat a' mi alattvalóink szívesen elfogadják, annyival inkább, mivel az egész Ország-
nak javára szolgál s. a. t.

Az Eő Kir. F. ge ezen bölts rendelkezésre következőképen felelt a' Kórona herczeg: „Az a' nagy bizodalom, mellyet Felséged az Ország Kormányá-
nak reám való bizása által, hozzám bizonyítani méltoztatott, nyilván való tanubizonysága a' Felséged erantam való atyai szeretetének, és az alattavalók bóldogságáról való kegyelmes gondoskodásának, mellyet annál nagyobb készséggel magamra vállalók, mivel a' Felséged rövid időn leendő meggyógyulásához tellyes reménységem vagyok. Az Ország kormányát azon bölts ferfiaknak segítségekkel, kiket Felséged mellém adni méltoztatott, tehetségem szerént fogom folytatni. — A' Sveciai armadiának fő vezérsége reám bizattatván, azt úgy igyekezem organizálni, a' mint az Ország köz haszna töllem kívánnya.

H i r d e t é s.

Ezekkel tudtára adatik az Érdemes és Tisztelt Publikumnak, hogy Tek. Nemes Győr Vármegyében helyheztetett Sz. Mártony névű Mező Városban, bizonyós *Braun János* nevezetű approbalt Chirurgus és Szemorvos találtatik, a' ki is már több esztendők folyásával, sok hályogos, vak, és egyébkent szemekben héjános szemelyeket, öregeket szinte mint gyermekeket, szerentséssen előbbilátásokra vissza segített. — Azért is az ollyas héjános, és szemekkel beteges Titt. Személlyek, a' kik segítségével élni akarnak, nálla magokat jelenthetik. — A' betegektől mindaddig fizetés nem kívántatik, mig látásokat vissza nem nyerik. Szállás fog nékiek adatni, tsak fehér ruhát, és egy kevés ágy néműt hozzanak magokkal. — *Költ Szent - Mártonyban, Aprilis 2-ik napján 1811-dik esztendőben.*